

۳۰۷

آستان قدس

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

نام کتاب: مناجات و اعجاب
 مؤلف متن: فراخ عبدالعزیز اصنامی محشی
 شارح: مترجم
 تاریخ تحریر: ۱۲۹۶ نوع خط: نستعلیق تعداد سطر:
 جزء کتب: ادبیات زبان: فارسی عدد اوراق: ۱۵ + ۱
 طول: عرض: شماره عمومی: ۲۳۶۴۹
 وقفی: آستان قدس تاریخ: وقف: ۱۳۳۸
 خریداری: ملاحظات: کتاب محفوظ است

ضمیمه: حسن علی بن علی مناجات نامه ابوبکر حبیب الدین علیه السلام

سال ۱۳۸۸ خورشیدی
 بازبینی شد

بنم ز نور جگر تو بریان شده: دیدم زور عشق کربان آمده: عافیت
 نوره افق غری میزنند: بر سر کوی ماست پای کوبان آمده: بر انصار از
 شراب نیش خورده جرعه: همچو محبون کرمی عالم مست سلطان آمده: ایگری که
 بخشنده عطا: دای حکیم که پوشیده خط: دای صمد که از اوراک ماجدا
 دای اصدر که از دوت و صفات بهیم: دای خالق که خدا را سر: که جان
 مار صفت خود ده: و دل مار هوای خود ده: چشم مار ضیا خود ده: مار
 از دی حیرت آن ده که آن به بهر یارب تو غمت دل مار جان ده: درو
 بصا بر در مان ده: این بنده چه دانده چه میداند کرد: و نه شده تو را
 خواهر آن ده: الهی عذر ما بنذیر: و بر حسبهای ما گیر: الهی خود بر ما کردیم
 و برتن خود سپرد کردیم: الهی از من خط و از پس را بهیمیت: دستم گیر که
 خرفضیر تو نیام: الهی دستم را بر خود: بهار زمر را بخودی خود: الهی
 بنال تو حید ما را خراب کن: و باغ میب را به آب کن: الهی از هر دو
 جهان محبت تو گیریم: و جامه بلا برتن خود بپوشیم: و پرده عافیت
 دریدیم: الهی هر که را داغ محبت خود زاری: غم و جو را به نیستی دای

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد
آله وصحبه أجمعين أما بعد فالشيخ الامام قدوس الامام مالك بن
الانصاري ناسك ناسك الطريقة كاشف اسرار حقيقة برهان العارفين
سلطان الوصلين مرشد الكائين مقطب المحققين ندیم حضرت باری
خواجہ عبدالمصنوع نور المرقه و مصلح قطعه ای زوروت پیدلانزایی
درمان آمده یا تو مرغان خفا را منجان آورده صد هزاران همچو موسی
مست در هر گوشه رب از نو گوشه دیدار جو یان آورده صد هزاران
عاشق کشته بنم برسد در میان غمت اله کو یان آورده سینه

سال ۱۲۱۸ خورشیدی
بازمانی شد

بنم ز نور جگر تو بریان شده دید با بنم زور عشق کریان آمده غمت
نور افروز غمی میزنند بر سر کوی ماست های کو یان آورده بر انصار از
شراب بنق خورده جرعه همچو محبون کرد علم مست غلطان آورده ایگری که
بخشند عطش وای حکیم که پوشیده خط وای صمد که از ادراک ماحدا
دای احمد که از دست و صفات بهیمه وای خالق که خدا را بر سر که جان
مارا صفت خود داده و دل مارا هوای خود داده چشم مارا ضیا خود داده مارا
از دی حیرت آن ده که آن به **بهار** یارب تو غمت دل مارا جان ده در همه
بصا بر در مان ده این بنده چه دانده چه باید کرد و نه شده تو را هر
خواهر آن ده ای عذر ما بپذیر و بر حسبهای مالک الرحمن خود بر ما بگویم
و برتن خود بپا داریم آرزویش خط و از پس را به نیست دستم گیر که
جز فضل تو نباشم آرزویم از بر خود بهار زمر را بخودی خود ای
بنالک تو حید مارا خوب کن و باغ میباید آب مکن آرزو هر دو
جهان محبت تو کردیم و جامه بله برتن خود بپوشیم و پرده غایت
دریدیم آرزو هر کرا داغ محبت خود نهاری خرم و جو او را به نیستی دای

اگر تو جانی که در کعبه است : هزار تو را از او نشد : اگر صبر ده که در کعبه
و سال ما : و جاده که کار جهان سازیم : اگر یقینی ده که در آرزو ما با
کو : و قاعده که صحرای ما باز نشود : **بهر آن** که ترا از حق جانرا
چکنه : فرزند عیسی و فغانرا چکنه : دیوانه که هر چه باشد بخشی : دیوانه تو
هر چه جهان را چکنه : اگر سبک که دستگیر داریم : و پندیر که هرگز نیر
ناریم : اگر عشق ده که از دنیا بپار تویم : و تو فقر ده که در دین ستوار تویم
اگر نهد از پایشان تویم : و براه دار که اگر گوان تویم : اگر تو ب
که دیگران نتوانند : و تو بنواز که دیگران نتوانند : اگر دل ده که
طاعت تو افزون کند : و تو فقی طاعت ده که بهشت بهمن کند : الهی علی
ده که در ویش هوا نباشد : و علی ده که در و آب باشد : **دیدار** ده
که خبر بویست تو نمند : و دل ده که عیبت تو نکریند : اگر تو از روی
است : و دریافت تو بسیار است : اگر غصه ده که طاعت نیک تو بگوش
لند : و دل ده که از هر گشت تو خوش کنی : اگر آنچه تو گشته است ده : و نه
عبد است فرا است : اگر از گشته تو حزن نیاید : و از خوشه تو دو

گشته تو

گشته تو گشتن شاداب و خوشه تو بوی خوش نشود : اگر مصیبت
می کردیم : دوست تو محمد صمد عید و سلم اند و یلین مرشد : و تو
فردا اگر عیبت کنی باز دوست تو محمد صمد عید و سلم اند و یلین مرشد : و تو
تو بپیش : اگر و بشهر بشنیده : و دو و اند و هر چه دوست مننه الهی
اگر بکار که بده من : از غرضش بگذر خنده من : اگر اگر کاشی
از بوستانست : و اگر عبد به محرمت از دوستانت **بهر** دوست
و دم دوم برضا تو زنند : جان در تن من نفس برای تو زنند : اگر بر خاک
لیا هر روید : از هر بر که بود وفای تو زنند : اگر کفنی من و بران دشتی
فرمود بر من و نذاشتی : اگر علم که خود بر فرشتی نکل من : و چون در
اخر عفو خواهد کرد اول نرس من : اگر چون با کان را استغفار باید کرد
ناپاکان را چه باید کرد : اگر اگر بپس آدم را بد آموز که : و او را دانند
که روز که : اگر چون حاضر حکوم : و چون ناظر صومیم : اگر می بینی
میدانی : و بر آوردن مر توانی : اگر چون همه که تو میخواهی : پس ازین
بهاره مغفرت میخواهی : اگر همه خواهند که در تو نکرانند : و عبد نخواهد که در

نری: **اَللّهُمَّ** زبیدن مطیعان و عاصیان چه کار است: **اَللّهُمَّ** که هر که همه را بر سر
 مقدار است: **اَللّهُمَّ** اگر در بای عینیت تو موج زند جنایت که بد آید: **و** چون
 به چشم حیرت نگر کنه که نماید: **اَللّهُمَّ** اگر او بر رانگان: **و** روز راوی و ساز
 رانگان: **اَللّهُمَّ** تو خدای نه باز رانگان: **اَللّهُمَّ** من بنده عاصم رضا تو گنج است: **اَللّهُمَّ**
 دلم نور و صیقل تو گنج است: **اَللّهُمَّ** ما را تو بهشت الرباطت بخشی: **اَللّهُمَّ** آن بیج
 لطف عطا تو گنج است: **اَللّهُمَّ** که را خواهر بر سر اندازی: **اَللّهُمَّ** ما در اندازی
اَللّهُمَّ اگر بهشت چشم و حیرت: **اَللّهُمَّ** دیدار تو در دو دوح است: **اَللّهُمَّ**
 مشک از فرخوش نسیم است: **اَللّهُمَّ** دم جان بخش چون بوی نازد: **اَللّهُمَّ** مقام
 خوب و جویست فردوس: **اَللّهُمَّ** ولیکن رونق گویت نداد: **اَللّهُمَّ** نفسی
 بنور دارم بگور قصور که نازم: **اَللّهُمَّ** چه تر است تا همه رشتند: **اَللّهُمَّ** زاهدان
 مرد و پیر بشنند: **اَللّهُمَّ** اگر بر بوزخ فرستی دعوت داریم: **اَللّهُمَّ** و اگر بهشت
 فرستی به جهنم فرستیم: **اَللّهُمَّ** و عابد را تو گنج است: **اَللّهُمَّ** چون در
 کم محتاج است: **اَللّهُمَّ** اگر کاشکی عید به خاک: **اَللّهُمَّ** تا نامش از فرود و جوی
اَللّهُمَّ دی آدم و خرم نیامد کاری: **اَللّهُمَّ** امروز خرم گشتند باری: **اَللّهُمَّ** فردا

بروم و خرم از سر اسرار: **اَللّهُمَّ** تا آمد به جوی ازین بسیار: **اَللّهُمَّ** از تو سر شنید
 و عید به از خرم: **اَللّهُمَّ** زیرا که از تو همه نیک آید و از وی همه بد: **اَللّهُمَّ** اگر همه عالم
 باد کرد چراغ مقبل گشته نگو: **اَللّهُمَّ** و اگر بهمان را آب کرد و داغ بر سر نه: **اَللّهُمَّ**
اَللّهُمَّ ابو جبر از کعبه حرایب: **اَللّهُمَّ** و ابراهیم از چخانه: **اَللّهُمَّ** کار بنایت است: **اَللّهُمَّ**
 بنایت: **اَللّهُمَّ** نور در طاعت است: **اَللّهُمَّ** کار بنایت: **اَللّهُمَّ** انجالت عینیت خدا باشد
 منق اخرا کار ما را باشد: **اَللّهُمَّ** و انجالت قبر گریه باشد: **اَللّهُمَّ** بجا نشین ملک باشد
اَللّهُمَّ تو نگران بزر و سیم نازند: **اَللّهُمَّ** و در شان باطن قیما سازند: **اَللّهُمَّ** و دیگران
 مست شربند من مست: **اَللّهُمَّ** مستی ایشان فانیست از من: **اَللّهُمَّ**
 مست توام از جرعه و جام از آدم: **اَللّهُمَّ** مرغ توام از دانه و دام از آدم: **اَللّهُمَّ** مقصود
 از کعبه و چخانه تو: **اَللّهُمَّ** ورنه من ازین هر دو مقام از آدم: **اَللّهُمَّ** اگر آن را که خود را
 در جوار نیست: **اَللّهُمَّ** و آنرا که خواهر نیست: **اَللّهُمَّ** اگر در صفا در و خرم تو گنج
 و اگر عاصیان بر فرق بلیس تو گنجی: **اَللّهُمَّ** از زور ادب مایه گویم: **اَللّهُمَّ** حقیقت تو
 منته نگو: **اَللّهُمَّ** روزگار ترا می جستم: **اَللّهُمَّ** و خود می یافتیم: **اَللّهُمَّ** اکنون خود را جستم
 و ترا می یابم: **اَللّهُمَّ** از صبح و صلا تا خرم عدم: **اَللّهُمَّ** انجالت من عین تو بودیم بهم

۱۹۱

اورا: و اگر بخواند خوش بهشت دیگر باید بایش اورا: اله نزارم از طاعت که
مرا عجب آورد: و بنده آن معصیتیم که مرا بعد از آورد: اله رحمت بستان ما
بجاست: و صحبت غریبان ناب جانست: اله هرگز از خواهر بر فتنه: بایزد
لگوئ و فرستد: اله کل بهشت چشم عارفان خاست: جوینده تر بهشت
چو کار است: اله شرب فراق الهم تاریک است: دل خوش داریم که صبح
وصال نزدیکت **باب** عاشق که مهر او و حو خود برگیرد: اندر دود و دود و دود
دبر لیسرد: یا الله که عجب بسایه مارا: کانا به کحل لطف دبر لیسرد:
الهم مانده که بان کور مهر تو بگویم: و زبان ده که بان شکر الای تو بگویم: ای خیر
دنیا جابر عیور است: نه شهرستان شهر و سرور: یا طلب به قامت: یا طلب
به استقامت: زخم آن بهش به حرم است: طلاق داوود ابراهیم او هم است
خانه محبت و به داوود است: مر حور و رانده جنیه بغداد است: بر عه جان کوز
تخرات: دشت بازو و نهیغی بجز است: کرشمه اغفلت و به مرا
ملعون نظر بایزید بسطامی است: خود پرستان دوان بهمت را ویر است:
مرحوم شیخ ابوسعید ابوالخیر است: بگذشته الفت است: بر سر نهیغ است:

طالب اولی و دین عدرا و کلید و اهر حیرت را این آیت را و لیس که قل
 متع الدینا قلیم: از خیز نظر کن بگوستان: و غافریش چون ستان
 تا به بی چندین مقابرو مرار: حقه دران بهر سال صد هزار که همه می گردند
 و گوشتیدند: و در باب حرص: امر خوشید: مائده می نعیم خوردند:
 خم تا برزد و سیم کردند: که در حرص بر میان بستند: و کله جواهر بر
 شکستند: و بر تخمهای زرین نشاند: سودا و سودا کردند: چیل
 نموند: لقمه را بچوند: و عاقبت مردند: و حیرت کردند: انبار
 انباشتند: غم دنیا بردل گذاشتند: و آخر بکرت رفتند: و همه
 گذاشتند: ناله همه را بر مرکب کشانیدند: زینت مرکب از دست
 اجبر حش نیدند: ایغیر از مردوت پندیش: و حرص و اهر بردار
 از پیش: اگر نه و ابر سر تو: دوزخ ما وای تو: بد آنکه دوستان خاک
 و عاقر ترا جویند: و بزبان حمل گویند: که از جوانان جاهل و بی
 هراس هیچ صبر نکردی و آنکه در غم باشد: و نظر کنسید که مادر زین
 خاک زمین خاک و خول حقه ایم: و چهره در نقاب تراب نهفته ایم:

وهریت مانند ماه و نهفته ایم: و بهفته از یادش ما رفته ایم: مایه زین از شراب
 زندگانی بجوم: و شب طبعان فانی بجوم: و بسیار جوزه دنیا ملکیم: و غایت
 زینت مرکب حشیدیم: و از زندگانی و فانی بجوم: تا خود را دیدیم: و خبر
 شدیم: و خبر با و فنا و ایدیم: و بر خاک عناق ایدیم: و از اهر عیال دیدیم
 مرحتی: و از اهر منال رسیدیم: و بهفتی: و تعلیم باین نه است: و اگر پیش
 مورد قیامت: النون نه مار باشی: نه فرشتی نه سائنه قیامت: نه حال
 نه امکان فانی صد: همه سیم منست که: خط ما از دنیا حرامست:
 گوشت مال فیله کانت: و قیامت ما را امکان بود: و گوهر مراد دور
 نکریم هنری: و سیم خبر: و درین فنا و ایدیم: و بد آنجا ایدیم
 اگر ندرید جنون و حیرت نکر و نکل: که روح هر یک مراد و: و نکل حیرت
 مراد و: و تغیر نه میاید: حال ما پریش نیست: و بر کرد و نشاند
 روز آید بر: و حش مال کنند لقا: که نه از ما نری: و نه از حشام خبری
 ابدان ما برید: استخوان ما پوسیده: خاکمان خرب: و مکان تراب:
 در بستر ما دیگری ناپ: و بیتجان ما از خانه غایب: چاره ما خاک و خول:

دلجان با بکرو آینه: و آتش افروخته: مرغ روح از نفس بریده: و سبزه
حسرت از خاک نامیده: و خاک تیره: و شما در خواب خیره: آن
دلک عبره: لا اله الا الله: ای عزیزان خرونده آست که
دل از دنیا برداری: و غفلت نکند از سر و پیش از صلت دنیا حاصل
کنی را و غیبی: که دنیا را ثبات و بقا نیست و انرا با سحکس و فتنه
ای خیز قیامت: و فراموش کن از معصیت و ورش و در عت
لوش: اگر و ظلمتی اینک رحمت: حساب امروز کن فرو اجهت
هم اکنون حکم کل من علیها: ستانند از تو اینک بخت حاجت
بکنج کخته تا بوقت خسبی: بخوار گرد بخت رحمت: اکنون از حق
فراغت مرغان: بگو آن نه از حاجت: ترا هرگز باید خدا
که فاسد کنند از عصیان رحمت: که در دوزخ و فتن زلوتبه: که
چون فرو انداختی رحمت: زرنج فوق و درق ای بر نصار: مفضل
خدا باشد عتبت: ای اهل جاه و بارها و مسجد و مکان: شب و روز کن
دنیا و شما آبران و دین شما تبا: نه شرم در جوف: و نه در سری شما

از کوه

۱۲
از کوه تا بر سر همه ناله: و دلبر: عمر بکاستی و عذر بخواستی: مرک در
لمین: و مقام تو در زیر زمین: و بازگشت تو بر لب العالمین: و رجوانی
لا عقل: و بر سر صلی: غم دنیا بر دل و از اخراج غافل **نظم** و لا دور
کار حق میکنی نظما: که در راه تو می خطما: کث از خواب غفلت چشم تان
بلوش بپوش تو کویم خبرما: نگر در خلق کوستان فتنه: ز یک تیر فنا
جمله سهر: بستان مه رویه در خاک: کز این در جهان مانده اثرما
چو در پیش است مرک ای بر نصار: تا شای جهان کن: بدانکه دنیا سرای
و آدمی بر مرک است: رهیت باریک: جایت تریک: و از سبک
جراح ایمان گشت: و یار نظام برشت **قطعه** من که آفرینشی بر لب
ما زو: فعال و ناله بر صندلیک اندازو: ز تیراه بقیان مگر نمی برشی
ز کوزه سینه سحر که ناله اندازو: بوقت نیم شبی که بگوید الله: هزار
تو از خانه بر اندازو: هزار جوشن فولاد که بپوشی تو: ز آه که مگر بغری
موم بگذاردو: متا بر سر مظلوم کن ای ظالم: که دست مشت ایا م بر سر
ما زو: درون سینه جوج بسنوا محرابش: بدانکه روز جزا نیز بر تو

اندازد: **الکحل** نیکو سیل ستمیده: چرا دهنده ترا در جهیم اندازد: زبور
 های لیکن مناسبت: که اگر کسی بزند کرد کار بنوازد: ای درخشید
 کن که مودی ثوی: و صاحب تجربه و دردی ثوی: و بهمت در بیان
 و بهر کشتن: رخ راه تو زد و نگو: و عمر دنیا بر هر تو سر و دنیا
 باز نگاه کرد و گمانست: و عادت بشوید او نیست: پیوسته خود و سپا
 راید: تا مردمان و سپاه ز ماید: **رباع** خواهر که درین خانه مودی کردی: و نذر
 ره دین صاحب دردی کردی: روزان شبان بگرد و دل میگرد: مودی
 کردی چه کوه کردی: اگر نیز بداند که حتی تاجه قلم در ظاهر کعبه بنا کوه
 که از نیک گشت: و در باطن کعبه رخت که از جان دل است: آن
 رخت ابرایم خلیل است: و این بنا کرده رب خلیل: آن معصوم
 مومن است: و این منظور نظر سبحان است: آن کعبه حجاب است:
 و این کعبه راز **رباع** در راه خدا و کعبه آمد منزل: یک کعبه صورت
 یک کعبه دل: تا به تو زیارت و اما کن: کافرون زهر کعبه آید
 یک دل: اگر نیز دنیا نه جای پایش است: بلکه جای از مایش است:

یکی سوخت بهمت: دیگری سوخت بهمت: **رباع** قدر آنکه بهمت
 همه اوست: طالب دنیا رنجور است: و طالب عقی مزور است: و طالب
 مولا سرور **رباع** دنیا طلبا تو در جهان رنجوری: عقی طلبا تو از حقیقت
 دوری: مولا طلبا چه داغ مولا دارد: و هر چه جهان مضفر و منصوری:
 بدانکه چون از نگو بریر: بهمت رسید: ای الکحل بر راه پاک کن:
 و پشت بر آب خاک کن: بهوش باش مخوش: بنکته باش و خوش
 که سبوز زنت را بهت برید: بنکته را بهوش: اگر در طرب کن:
 و اگر در طلب کن: شرط است که چون مرده و در ثوی: خانه ترو
 ناخبر تر از کوه ثوی: هر کوز مراد دل است و نگو: **لم** کن الف مراد تا مرد
 شو: کل باش غار مایش: یار باش: غیا مایش: مایش از کار
 مایه به از یار به: صحبت با اهل یار جان: و با نا اهل مار جان: **رباع**
 صدک و ریش الکحل جو: آن آتش نوزده حر سبیل جو: با مردم نا
 اهل میا و صحبت: کز مرکب بر صحبت نا اهل جو: ای عزیز دران راه
 اگر دست عارف دوران مایه بهمت: او بنکته نگو: اگر در ویش از راه

غیر از طلب در اجابت بر او بسته شود **باب** خواهر که سخن ز جان اکه شنوی
برادر در پیش نه نشنوی **باب** که گوشت خویش را که از سی خویش **باب** نخو هم انی
انامه شنوی **باب** از شیرینت بهانه است **باب** مقصود خود او نه گفته است
کار نه روزه و نماز کند **باب** کار نکند و نیاز کند **باب** در رعایت و لهامیکوش
و دین بدینا مغوش **باب** بدانکه هر که در خصلت شعار خوبان **باب** در دنیا و آخرت
کار خوبان **باب** باقی بصدق **باب** بفرست **باب** خلق بقیه **باب** با بزرگان
بجنت **باب** با خردان بقیه **باب** با درویشان بقیه **باب** با پستیان بقیه
با دشمنان بکرم **باب** با جاهلان بخوار شود **باب** با عالمان بتواضع **باب** از حضرت خواص
برسیند **باب** که میفرمایند **باب** در باب دنیا **باب** فرمودند که گویم **باب** در حق خلیفه
به محنت است آورند **باب** و بقیه نکند دارند **باب** و بکرت فرو گذارند **باب** ای عزیز
سر مایه عمر معشتم شمار **باب** بجات از فقر و عیبت جبر **باب** همه وقت مرگ
یار کن **باب** صلاح از علم ساز **باب** از اموال علم هر نیک مدار **باب** نادان رازنده
نفس خود را **باب** بر زهر جگر اعتبار مکن **باب** بخوشنایه بزرگ دل
در همه کار یار از حق طلب **باب** از دشمن دوست دور مکن **باب** از نادان

مغور

مغور اجتناب نماز **باب** نادیده بهار مبر **باب** بعیب خود پندایش **باب** و عیب ک
جور **باب** اندر ره حق تعرف اغاز مکن **باب** چشم به خود عیب کس باز مکن
سر هر سبده خدا میدهند **باب** خود تو درین میان به باز مکن **باب** ای عزیز قول از
رستبار مگیر **باب** در جواب بقیه منار **باب** ناپرسیده جواب مگر **باب** تا خوانند و
مغور را **باب** بخند **باب** در گذر تا دور گذرند **باب** آنچه ننهادند بر مدار **باب** ناکرده بگو
شمار **باب** هر خود بخوار مگیر **باب** در نهان بهر از نگاه مکن **باب** نان همه
لر خور **باب** نان خود از هم مکن در بیع مدار **باب** از فرمان بفر خردن **باب** بنم خود
حق و خوار مگیر **باب** با ناشناخته هم لغو مپوش **باب** اندک خود را به از بسا دیگران
دان **باب** ختم بهم خود **باب** دوست خدا را در کم از در خلق دان **باب** خود را از حال خود
غافل ساز **باب** دنیا و آخرت **باب** در حق صدمه دنیا نشناس **باب** خود را بیک
خود مغور منار **باب** عمر خود بخوار مکن **باب** میا در **باب** منار و شنوان عمر خویش
به خلق **باب** زیر اعراف نهفته ز چشم کوش **باب** از طاعت هر فریب خطای است
او از خلق **باب** ز نر نه نر نر **باب** نشیند که هر ارادت **باب** گفته است
بزرگوار **باب** ز نر نر **باب** ای عزیز از نادان **باب** خشم فراموش کن **باب** با

تعالی شین سخوت مننه کن: غز بفرمانا: بکلمه خدای خشنود: و
بجو روانه دار بر بکیر و امدار: اگر نه خوار هر پنج کن: و اگر را طوطی
صبور پاش: تو اضع مننه کن: لاف منن: نیکو که خود مکرر: که
که قول نه است ستم: و زبانت کند خاله منبستی: اردو شیر
پایه در باز است: و اگر نیاید حق به نیاز است: اگر دنیا را و بس
دار برده تاباند: و اگر شمع دار خور تاباند: اگر خیزد خضر عمار
بر دل و بر وقت و بر عمر: دل رنگ بند است: وقت در غیر است
تقصیر است: وی نیست و باز نیاید: فردا چهار رانثاید: حال
غیبت دان که دیر نماند: و برساند که از کسی بیاید: به آنکه در
نشان به نجیب است: به شکر و نعمت هر رضا و صحت کامی در صحت
خلوص در عبودیت غایت عزیز است: و نشان آن دو صفت است: او
عصمت و اخلاص: اگر بنابر سیدار: و اگر توانا به یار: به ضرورت
وقت ارباب بر دار: محو در وقت مار: رخصت و در روز شمار: محو
در وقت دیدار: اگر خیزد حق بجانم: بعضی بویست قبول بر شست

و بعضی را بدست: جیشی نفعه سیاه بهشت: و قریش چون ماه گشت: طوعا
شاه بخیرت شجر در آمد: و بقدیم اوست: و گفت از مقدم نوارح طریقت:
و اریکانه جهان حقیقت: خدایا بر من حیرت کند یانه شیخ فرمودند ای قطره
منی: در تر از و قدرت چند من: کمال به سر از کمال خود بخور: طوعا
شاه گفت مرا از و زنده ده: نصیحت کن: شیخ گفت ای دوست هر که مولا طلبه ترا
نصیحت نکند: و هر که ناصح این کلام ترا نصیحت نکند: چه توان کرد و درین کار و
توان گفت از اینج سرار: بیکر از خمت ترا گشته: و دیگر در خانه اجماع بخفته
مومنان به جان اندر سری کرد و اگر داورفته: لطف او گوید با: قهر او گوید
برو: یاران ازینک درینست: و صحبت ارباب درویش است: بی امید و بیم
و بی حقه میرسد: ازین علم ناموخته کاه در عرقم: و کاه هر کوشه: بی حقه
علم آموخت: و هر خمر سوخت: و بی در همه هر حرف نشود: و در آن حرف
بسوخت: که بگوید حرف حق تو فنی نزلو: و لا بد او بهود: آمدن الیه
و راه نمون منجا آمد و در کوره تاب: و دانه بود و نوره به آب: از
چشم و رضا که از یاد: فتنه فیض الیه فیاله من: و هر که بویست

کتاب

[illegible]

کامرود

۲۲
 کار و دست **باز** ان شنید که حیدر کردار **کافران** است قلع و عمارت و
 نماید و آن هر قرض آن جور **معه** آیت صدایش نرفته **الرحیق** شناختی
 بخلق **چرا** و خورشید **عبر** که در تو هست و دیگر از امت **مکن** و اگر دلو حیات نداده
 و جور **کست** مکن **هر** فکر که در تو گزشت **فصل** جهنت **و** هر **کس** که
 در آن **جهنت** **دان** جاودانست **هر** آنکه در آن **اصد** نیست گفت
 و هر طائر که در آن **علم** نیست **بند** که رعیت **مک** را حرام است **تو** هر چه او باند
 باشد **علم** ترا عذمت **الفرغ** و سایر **لطیف** ضایع است **الرب** انصاف ندانند که
انصاف صفت **انصاف** دانند که با **انصاف** است **بهر** **کمال** تو در **جهنت**
کرد **بنی** **کار** خوشتر **سار** مدو **زیر** که **نم** خرد و **دشت** **حق** **صد** **جان**
مطهر و **مقدس** **و** **دین** **را** **ابر** او **گیر** **یعنی** **باید** **تا** **قبول** **کرد** **دل** **بر**
درو **باید** **یا** **من** **بر** **خون** **نام** **تا** **نام** **تا** **نکست** **در** **که** **در** **زار** **و**
مکن **تا** **بند** **از** **جهنت** **کالبد** **بلکه** **چنانچه** **مندانند** **که** **دارند** **باند**
که **تا** **برود** **بر** **دارند** **بهر** **اطالی** **که** **دور** **عشق** **مذکبی** **از** **خیر** **و** **نظر** **محب**
حاکمی **از** **حب** **تو** **خلق** **تو** **بغایت** **از** **کمال** **هر** **حضرت** **او** **شناختی**

[illegible]

اصول و غیر

اصل جوهرند: تفصیل بس میانه این هر جنبه است: و خلود خواب چون نه
با هم برابرند: بخود و به خودی دیگر نیست بعد از این کار باقی هر آنچه هست ز نفع کمتر
از دیر خلقی و در سر دادن دوای آن نهادن: و ما را بگفتی صحبت نه خلقی و نه
ما جدی: بل کسر از ما هزار فرسنگ دورست: و معنی در حضورت بسیار که از نو
برافروشاورد و هزار سراسر از فرسنگ دورست: و خود بغیر نزدیک آرد:
و راه قرب صورت بسیار: که نزدیکی ظاهر و پستان: دل و بیان است: و قرب
باطنی دور و امان است: از دیر الهمدی عیب هوش قطع عیب بان
منکر جهان خویش: دیده فرو بر بکریان خویش: آیند روز که مگر نیست
خوشکن امروز منو نخواهد بود: خوش کن از ارشاد چون بهار تا نغمه در تو
طبع روزگار: از غمزد و ظلم کش: و از لاله مظلومان صدغانا که در ظلم گوشتین
از ضایع خبرست: و مظلومان پریشانرا اله بگو و او ایندین مایه در دست
اساس تمام خراب دنیا و دین است: و طلائع ان غضب الهم در گیتی است: **باب**
که بر سر شهوت و هوا خواهرست: از غم جزبت که بنواخواهرست: بنظر که
و از کجا آمده: میدان که هر گز نمی گنج خواهرست: از غم ترا نشیندانی

بیاوردن : و خانه طاعت خود آباد کن : بنظر که همایان تو بجا شدند و چرا
لا تو بجا شدند : وی کجی رفت امروز کجی می رود : کار وین بند : شمار
ویرینه ماند : مصاحب ویرینه بند : صحبت ویرینه ماند : نماز را قضاست :
صحبت و قضایست : و چنین لغو از لطف دادن رنیت : نماز را به حقیقت
قضا تو نکردی : قضا صحبت یاران نمی توان کردی : اگر ریشی می ستی :
خوبست که درت خود نماید مرا آفرید : خوبست که خود نماید آدم آفرید :
خوشی آن علی که از ماه تابا مرست : اما علم و بشر معرفت الهیست : لا جرم
بر همه واجب است : که تخم عبادت بپزند : و عابد خدا باشند : و لباس تقوی
پوشند : و بیعت گوشند : از دوست عذر خواستی می مرویست : و عدو را
کردن از دوست : از ایمان کله جرم دارد اما بر سر آن که سرفروغ دارد :
نزولت مر حقیقت و استانت : و در نزولت و روح و بهانه است :
حقیقت در است : نزولت کشتی : اگر کشتی در دریای کشتی قرار می گزینی :
اگر بالا روی و بر آهر : و اگر در دیا و در براد : زنده که ما مر و آب است :
و زنده که طفل از شیر : نزولت و استمان ماند : طریقت و هر : اگر کجی بناید

دار

بیاوردن : بر این بنا و ادر : بر خط هر شیخ بنده بر معنوی دل : از آن مظهر شریعت
حاضر : و ازین مقصد طریقت حاضر : دل از جان بر سید که اول کار هست : بنظر
کار هست : جان جواب لو که اول این کار فاست : و آخر کار وفات : و نموده
این کار بقاست : دل بر سید که فاست و وفات و بقاست : حال جواب لو
که فاست و رستن است : و وفات و در میان است : و بقاست و حقیقت است :
خوبتر از آنچه زاده که هر وقت بروم رسید از خود رسید چشم بد را دوست : چشم
خوب و دوست : آدم علیه السلام چشم بد رسید بتوبه یافت : و همین چشم
رسید ملعون ابر شد : چون گفت : خلقی حرم دارد : و خلقه خرم طهر : لا جرم که فاست :
لغت شد : کار و نوار است : هر آنچه بن آمد : حق از آن بن آمد : اگر از سر
خاک نور : و از خود برستی که هلاک نوی : چون از خود بری بر دوست سیدی :
هر غنی آمد و شد جو جانم اندر ک دوست : تا کرد مرا اهر و هر که دوست :
اجرای و جهنم همی دوست گرفت : نای است خرم بر خرم : با همه است : ای درویش
خوش عالم است نیستی : هر جا که ایستی : کس نکوید که ایستی : از خود نامو لا
کام است : اما لذت دنیا خواه که سر را داد و کام است : عاقبت و خود خود

که کار بر انجام است: منکر در ملک است: منکر در لفظ است: با عاریت
 نازیدن کلد زمان است: و از دیده جان دیدن کار مرگ است: هر که بدست
 که حق را بگویند شناخت: و نه آنکه خود بجان زند است: از زندگان
 حرم است: و آنکه بجان دادن او زنده است: حتی و قیوم است: چون مرد
 خست هستی بر کن: و در ولا رستی فلن: که هر که چنان باشد و محبت
 او را بداد و او بخت: از غفلت فلن: و حجت از وی بگرخت: البته
 غنی مخلص ملوی: و اگر نشسته او را قصص مجرب تا بجان هرگز می حقاله
 به خود نراندی: سخن صلح بشنود قبول کن و نه بفکار: هر که ترا بار قبول
 و کار: بعد از آن نداند: این است که کفم: پیش ازین هیچ: الله را نه
 بعرض حاجت نه بگری: قصه قامت هم هر کسی: آن تحقیق که عمر سو
 معلوم است: عرض و گری در آن معدوم است: میل در بالاد و عز و در مود
 هم در ملک: و اند: که من جویم: الرحمن استم خود شناختی: و اگر صحبت
 در یا منی: روز از هر دو جهان بر تافته: راه مغرانی: و تحقیق که شنیدم
 هر که درم نشوایم: بنامان ویش: اند: آن که در شهرش را مایل توئی:

و نه بگو

و نه بر وقت کار نه شان تا منی: الرحمن و بهر جویند: و اگر منت و بهر
 گویند: همه بگویند: و غنی و لال شکل شده: و آه که یانی هوا
 بر شده: و با کان که از نیستی موتی بر شده: از فخر هوا و کور حشر شده:
 و در حرم مع له نشیند: و قرا به حب و جاه کشند: شب با بر ملک طاعت
 ماهند: و روز بر سریر رفاعت شایند: خود به تولا نا: و یقین فضا که
 و رضوانا: همه شمع که او نیست نیست: و کارشان همه نیکو چرخ است
 نیست: نه ایشان فکر و ایم: و اگر اوقات صایم: و اسمان برکت
 ایم: و زمین از اوست صلیان قائم: و اما ایشان از غم الوهیت خون
 و الف قامت شان از هم قیامت چون لون: این الهی بنده: و در بحر غنی
 با و جو: آنکه هر یک قطب اند: از یک و یک و عا: خیر و خیر: قطعه
 مصلحت و که او بنده را سوادده اند: ترک دنیا گفته اند و از همه از او
 روز با روزه اند: کوشه: بنشیند: باز بشما و قیام بنده که استاده
 نفس خود و هر که روح که فرغ: زلو تقوی بر گرفته بر مرکب آماده اند
 طرفه العینی نموده عا از حضرت: سیلها با اینهمه از دیده بپشت ده اند

همو کجی کونیا از بهر زار زاده اند	بهر حال از دونه همی لایق فارغ نیستند
روز خود خالک در اسجد و بنهادند	راست است به الی علی کعبه مالک
جلا برست ازل از جرعه این باوه اند	ربنا کونید از ان لیل عبد ربوبه
روز شب بر کنج خلوت بر سر سجاده اند	و حتی باشند ذوق پیشه از این جا
کو تخت خرنیا زواله نفرستاده اند	تا به دنیا آمدند از کلبه کتم عدم
فرقه به کمر و فرزمره دل ساده اند	هر نصار تو میدانی که ایشان لیسند

ختم با شیره و سهرت مناجات و فصیح قدوة المحققین خواجه محمد نصار رحمته علیه

مناجات حضرت ابابکر صدیق رضی الله عنه که مولود عامه در آن

بر خیز از محنت نظر کن از لطف جبریل	سخت بدکارم خدایا عاصم بر قال قیل
خدا بطهک یا ابرخه که زاده قلیل	بر درت آورده ام روی ارادت چون خلیل

مفسر البصق یا عبید یا عبید یا خلیل

از تو میخواهم لال از شر شیطان رحیم	آدم برورگی تو از سر صدق ای کریم
دنبه و دنبه عظیم فاخفر الذنب عظیم	لطف کن بر من که دارم بهم از نابر رحیم

از شخص معرفت مذنب عبید و لیل

باز بین شمس
۱۳۷۱

